
Review

Uyuşturucu Bağımlılığı ile Mücadelede Topyekûn Bir Seferberliğe Doğru

Toward Mass Mobilization in the Fight against Drug Addiction

Abdullah Sabit Tuna^a

Türkiye'de Uyuşturucu Madde Bağımlılığı: Önleme, Tedavi ve
Rehabilitasyon Çalıştayı
16-17 Haziran 2014, Türkiye Yeşilay Cemiyeti, İstanbul.

Türkiye'de uyuşturucu madde bağımlılığının boyutlarını, temel sorunlarını; önleme, tedavi ve rehabilitasyon süreçlerini ele almak için 16-17 Haziran 2014 tarihlerinde, Türkiye Yeşilay Cemiyeti tarafından iki günlük bir çalıştay düzenlendi. Ülkemizde gün geçtikçe daha fazla büyüyen uyuşturucu madde kullanım sorununa çözüm üretmek adına somut ve kalıcı çıktılar alınması amaçlanan çalıştayda, teknik uzmanların yanı sıra, konunun birçok yönüyle muhatapı olan kişiler ve kurumlar da yer aldı.

Çalıştay, katılımcı profili ve çeşitliliği itibariyle benzer organizasyonlardan ayrılarak farklı ve özgün bir çalıştay tecrübesinin yaşanmasını sağladı. Uyuşturucu madde bağımlılığı konusunda akla ilk gelen psikiyatr, psikolog, sosyal çalışmacı, hekim, adli tıp uzmanı, emniyet mensubu gibi katılımcı-

---

^a Kırklareli Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde araştırma görevlisidir.

İletişim: Kırklareli Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü, B Blok Kat: 3 Kayalı Kampüsü, Kocçaz, Kırklareli.

Elektronik posta: asabittuna@yahoo.com

ların yanı sıra, sorunun doğrudan muhatabı ve mağduru olmuş ex-user/ eski kullanıcılar ile sahada uyuşturucu bağımlılığıyla mücadelede aktif olarak çalışan esnaf, imam, kafe sahibi, tecrübeli aktivist ve gönüllüler de çalıştayda yer aldı. Bu kişilere ek olarak, Sağlık Bakanlığı, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Dünya Sağlık Örgütü, Gençlik ve Spor Bakanlığı gibi kurumların temsilcileri de iki gün boyunca gerçekleştirilen 8 oturuma aktif olarak katıldılar.

Önleme, tedavi ve rehabilitasyon üst başlıklı oturumlarda öncelikle sorun ve durum tespitine yönelik çalışmalar yapıldı ve bu tespitlere bağlı olarak çözüme yönelik teklif cümleleri oluşturuldu. Çalıştayda konunun birçok yönü ele alınmakla birlikte gençlik, aile ve eğitim başlıklarının ön plana çıktığı gözlemlendi. Oturumların sonunda, uyuşturucu madde kullanımına yönelik önleme, tedavi ve rehabilitasyon süreçlerini ele alan kapsayıcı bir metne ulaşıldı.

Çalıştayda uzmanların yaptığı sunumların yanı sıra sahada aktif olarak çalışan aktivistlerin ve eski kullanıcıların söz aldığı özel oturum dikkat çekti. Uyuşturucu madde bağımlısı gençlerle ilgilenmede kullanılan pratik yöntemler, gençlerin ve ailelerin bu süreçteki tavırları gibi konularda tecrübelerin paylaşıldığı bu özel oturumda katılımcılar, sahada çalışırken yaşadıkları önemli olayları da anlatma imkânı buldular. Oturum boyunca paylaşılanlar, uyuşturucu ile mücadelenin mesaiye sığdıramayacak gece-gündüz devam etmesi gereken; teknik bilgi, tecrübe, gönüllülük ve özveri isteyen zahmetli bir süreç olduğunu tekrar hatırlattı.

Çalıştayın son oturumunda Yeşilay'a yönelik tespitler ve öneriler paylaşıldı. Yaşanan toplumsal değişime ayak uydurabilmek ve başta uyuşturucu bağımlılığı olmak üzere bağımlılıklarla mücadelede Yeşilay'ın bir sivil toplum kuruluşu olarak daha fazla inisiyatif alması gerektiği ve dünyadaki mücadele tecrübesinden istifade ederek Türkiye'nin sosyal yapı ve kültürüne uygun tedavi ve rehabilitasyon süreçlerinin belirlenmesinde öncü rol üstlenmesi gerektiği dile getirildi. Son olarak Yeşilay temsilcileri, uyuşturucu bağımlılığı ile mücadele çalışmaları bağlamında hâlihazırda devam eden Türkiye Bağımlılıkla Mücadele Eğitim Programı (TBM) ve hazırlıkları son aşamaya gelmiş olan Yeşilay Eğitim ve Danışmanlık Merkezi (YEDAM) hakkında güncel bilgileri katılımcılarla paylaştılar.

İki g¼n boyunca devam eden ve oldukça verimli ge¼en ¼alıřtayda, katılımcıların tespitleriyle ve önerileriyle ortaya ¼ıkan tabloyu řu şekilde ¼zetlemek m¼mk¼nd¼r: Uyuşturucu kullanımı ve bağımlılığı ile m¼cadelede başarı kazanabilmek, meselenin t¼m boyutlarıyla ele alınmasını ve arzin azaltılmasının, ¼nlemesinin, tedavi-rehabilitasyon s¼re¼lerinin birlikte ve koordineli gitmesini zorunlu kılmaktadır. Bu s¼re¼lerden biri sekteye uğradığında b¼t¼n bir m¼cadele s¼reci başarısızlıkla sonu¼lanabilmekte, telafisi g¼¼ toplumsal sorunların ortaya ¼ıkmasına sebep olabilmektedir. Uyuşturucu sorununun ¼öz¼m¼ -Uyuşturucu Politika ve Strateji Belgesi'nde de belirtildiği üzere- t¼m bu s¼re¼lerde; eğitim, sağlık, kolluk, adliye, kimya, eczacılık, sosyoloji, psikoloji ve hukuk gibi pek ¼ok meslek alanının birlikte ¼alıřması ile m¼mk¼nd¼r. Bu meslek alanlarının yanı sıra sahada gön¼ll¼ ve profesyonel ¼alıřmalar yapacak aktivistlere, sivil toplum kuruluşlarına da b¼y¼k sorumluluklar d¼řmektedir. Bir diğer deyişle t¼m birimleriyle devletin ve toplumun birlikte hareket etmesi, topyek¼n m¼cadeleyi s¼rd¼recek bir motivasyon ve mutabakata sahip olması gerekmektedir.

Uyuşturucu kullanımı ve bağımlılığı ile m¼cadele, uzmanlık ve teknik bilginin ¼ok ¼nemli olduğu bir s¼re¼ olmakla birlikte en az onun kadar ¼nemli olan, m¼cadele konusundaki istek, fedak¼rlık ve kararlılıktır. Bu y¼n¼yle m¼cadele toplumun her kademesindeki bireye farklı sorumluluklar y¼klemektedir. ¼zellikle gen¼ nesil ile doğrudan muhatap olan anne-babaların ve ¼đretmenlerin bu s¼re¼teki rol¼ oldukça ¼nemlidir.